

MADENİ UFAKLIK VE HATIRA PARA BASTIRILMASI HAKKINDA KANUN ⁽¹⁾

Kanun Numarası : 1264
Kabul Tarihi : 28/5/1970
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 6/6/1970 Sayı : 13512
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 9 Sayfa : 849

Madde 1 – Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı memleket ekonomisinin gelişmesine paralel olarak tedavüle gereği kadar madeni para çıkartmaya yetkilidir.

Milli ve Milletlerarası önemli tarihi, bilimsel, kültürel ve sanat olayları ile anmaya değer diğer olay ve günleri belirtmek ve muhtelif alanlarda ün yapmış Türk büyüklerini anmak amacıyla ve Hükümetçe lüzum ve faydası takdir edilecek diğer sebep ve vesileler dolayısıyla madeni hatıra para da çıkartılabilir.

Madde 2 – Bu Kanun hükümlerine göre çıkartılacak paraların cins ve özellikleri ile nominal değerleri, hatıra paraların satış fiyatları ve miktarları Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca kararlaştırılır.

Madde 3 – Madeni paraların kabul hadleri Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca ilan olunur. Ancak, (...) Hazinesinin veznedarlığını yapan bankalar, herhangi bir miktarla bağlı kalmaksızın bu paraları kabule mecburdurlar.⁽²⁾

Madde 4 – Delinmiş, kesilmiş, zımbalanmış, kulp takılmış veya her ne suretle olursa olsun asli şekilleri değiştirilmiş paralar, kanuni vasıflarını ve tedavül kabiliyetlerini kaybederler. Hiçbir alacaklı bu nevi bir parayı kabule zorlanamaz. Ancak, tedavül neticesinde aşınmış, yazıları ve şekilleri silinmiş veya yanmış paralar, sıhhatlerinden şüphe tevlit edecek şekilde bozulmuş olmadıkça (...) Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına devredilmek üzere Hazinesinin veznedarlığını yapan bankalar tarafından kabul edilir ve tekrar tedavüle çıkarılmaz.⁽²⁾

Madde 5 – Muhtelif sebeplerle tedavülden kaldırılması gereken madeni paraların belli bir tarihten başlamak üzere geçerli olacakları süre Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca belirtilir. Bu süre bir yıldan az olamaz.

Bu paralar tayin ve ilan olunan müddetin sonunda tedavül kabiliyetlerini kaybeder, şu kadar ki, bu paralar, mezkür müddetin sonundan itibaren bir yıl içinde (...) Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına devredilmek üzere Hazinesinin veznedarlığını yapan bankalarca kabul edilir.⁽²⁾

(1) 8/6/1984 tarih ve 234 sayılı KHK'nin 18 inci maddesiyle Kanundaki "Maliye Bakanlığı" terimi "Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Bu maddelerde yer alan "mal sandıkları ve" ibaresi, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanununun 27 nci maddesiyle 21/9/2004 tarihinden geçerli olmak üzere madde metinlerinden çıkarılmıştır.

Madde 6 – Halen tedavülde bulunan ve bu Kanuna istinaden tedavüle çıkarılan paraların itibari kıymetleri dışında bir fiyatla ve beşinci maddede yazılı bir yıllık müddetin sonunda tedavülden kaldırılacak olan paraların herhangi bir fiatla tedavül vasıtası olarak kullanılması yasaktır. Hatıra paraları bu hükümden müstesnadır.

Bu yasağa aykırı hareket edenlerin kullandıkları paralar zaptedilir ve bunlar, tanzim olunacak zabıtla birlikte mahalli sulh mahkemesine sevk olunur.

(Değişik üçüncü fıkra: 23/1/2008-5728/342 md.) Hâlen tedavülde bulunan ve bu Kanun hükümleri gereğince tedavüle çıkarılacak paraları, itibari kıymetleri dışında bir fiyatla kullananlar hakkında elli güne kadar adli para cezasına hükmolunur. Ancak verilecek adli para cezasının miktarı suçun konusunu oluşturan paraların değerinin beş katından az olamaz.

Tedavülden kaldırılmış olan paraları tedavül vasıtası olarak sürenler hakkında, mahkemece umumi hükümler tatbik olunur.

Madde 7 – Bu Kanun gereğince yapılacak her türlü işlem Muhasebei Umumiye ve Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunlarına tabi değildir.

Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı bu kanunun tatbik edilmesini temin için darphanenin döner sermayesine gereği kadar avans verebilir.

Madde 8 – (Değişik: 14/7/2004-5217/2 md.)

Hazinece tedavüle çıkarılacak madenî paraların itibarî değerleri tedavüle çıktığı yılda bütçeye gelir kaydedilir. Tedavülden geri çekilecek paraların itibarî değerleri ile bu Kanun gereğince çıkarılacak paraların basılması için yapılacak harcamalar Hazine Müsteşarlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Madde 9 – Mesai saatleri dışında çalıştırılacak maaşlı ve ücretli Darphane ve Damga Matbaası memur ve müstahdemlerine miktar ve nispeti Bakanlıkça tespit edilecek fazla mesai ücreti ve görevlerinin yapılması sırasında olağanüstü gayret ve hizmeti görülenlere ücret ve aylıklarının iki mislini geçmemek üzere yıl sonlarında ikramiye vermeye Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

Bundan başka olağanüstü hizmetleriyle randıman ve maliyet üzerinden mühim ölçüde müspet tesirleri görülen memur ve müstahdemler, hizmetin önem derecesiyle oranlı olmak ve 5000 lirayı geçmemek üzere Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca tespit edilecek miktarda para mükafatı ile taltif olunurlar.

Madde 10 – 11/7/1956 tarihli, 6797 sayılı ve 24/6/1965 tarihli, 640 sayılı Kanunlarla, 14/1/1970 tarihli, 1211 sayılı Kanunun 38 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 11 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 12 – Bu Kanunun hükümlerini Adalet ve Maliye Bakanları yürütür.

1264 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanun No.	1264 sayılı Kanunun değişen maddeleri	Yürürlüğe giriş tarihi
5217	8	1/1/2005
5728	6	8/2/2008